

WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA UCZNIÓW

WRAZ Z WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

z edukacji obywatelskiej

(Operon, szkoła branżowa I stopnia, zakres podstawowy)

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Przedmiotem oceniania jest:

- suma posiadanych wiadomości i umiejętności oraz gotowość do ich zaprezentowania,
- aktywność intelektualna ucznia, w tym rozumienie tekstów źródłowych, instrukcji i poleceń, udział w dyskusjach, praca indywidualna i zespołowa,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy (tekst prawny, Konstytucja RP, materiały prasowe, internet, programy edukacyjne),
- umiejętności komunikacyjne (w mowie i piśmie), w tym posługiwanie się terminologią społeczną, obywatelską i prawną na poziomie podstawowym,
- postawa obywatelska i aktywność w życiu szkolnym i lokalnym.

Nauczanie edukacji obywatelskiej w szkole branżowej I stopnia odbywa się według programu opracowanego przez wydawnictwo Operon. Na stronie wydawnictwa dostępne są szczegółowe wymagania dla poszczególnych klas.

Ocena obejmuje zarówno opanowanie materiału teoretycznego, jak i realizację działań praktycznych (działania obywatelskie, projekt edukacyjny, portfolio).

II. ELEMENTY PRAKTYCZNE

Zgodnie z programem nauczania Operon, każdy uczeń:

- realizuje co najmniej **cztery działania obywatelskie** podczas nauki (np. sonda uliczna, wolontariat, spotkanie z radnym, obchody rocznicowe, zbiórka publiczna),
 - prowadzi **portfolio**, czyli dokumentację wykonanych działań, przedstawianą na zakończenie okresu,
 - uczestniczy w **projekcie edukacyjnym** – społecznym lub badawczym, odpowiadającym na lokalny problem społeczny (co najmniej jeden projekt w ciągu dwóch lat nauki).
-

III. WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia związane z życiem społecznym i obywatelskim,
- potrafi wskazać kilka praw i obowiązków obywatela,
- rozpoznaje symbole narodowe,
- rozróżnia fakty od opinii,
- formułuje proste wypowiedzi na tematy obywatelskie,
- uczestniczy w podstawowych działaniach obywatelskich organizowanych w klasie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- zna podstawowe fakty dotyczące ustroju RP i funkcjonowania państwa,
- wskazuje wybrane instytucje państwowe i samorządowe oraz ich podstawowe zadania,
- umie wskazać przykłady działań obywatelskich,
- posługuje się podstawową terminologią społeczną i prawną,
- uczestniczy w działaniach obywatelskich wymaganych przez program.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- poprawnie zna zasady funkcjonowania państwa i samorządu,
- wskazuje związki między prawami i obowiązkami obywatela,
- samodzielnie formułuje proste wnioski dotyczące życia społecznego i politycznego,
- stosuje wiedzę w praktyce (np. analiza prostych fragmentów aktów prawnych),
- opracowuje proste materiały (np. plakat, notatkę),
- poprawnie wypełnia proste dokumenty urzędowe,
- aktywnie uczestniczy w projekcie edukacyjnym i dokumentuje działania w portfolio.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- w pełni opanował materiał objęty podstawą programową,
- analizuje proste źródła prawne i obywatelskie,
- wyciąga wnioski i ocenia zjawiska życia społecznego,
- dostrzega znaczenie aktywności obywatelskiej w życiu codziennym i zawodowym,
- omawia zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa i mechanizmy wpływu obywateli na władzę,
- aktywnie współorganizuje działania obywatelskie,
- prowadzi staranne portfolio i angażuje się w realizację projektu.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza podstawę programową,
 - samodzielnie poszerza wiadomości i krytycznie analizuje zjawiska społeczne i polityczne,
 - aktywnie interesuje się sprawami społecznymi i politycznymi (udział w projektach, konkursach, debatach, wolontariacie),
 - samodzielnie i dojrzałe formułuje opinie i oceny dotyczące życia społecznego i państwowego,
 - inicjuje działania obywatelskie i potrafi prowadzić projekty,
 - łączy wiedzę obywatelską z innymi dziedzinami wiedzy,
 - wyróżnia się zaangażowaniem i wysokim poziomem pracy w portfolio.
-

IV. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIA

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- odpowiedzi ustne,
- krótkie ćwiczenia praktyczne,
- kartkówki (maks. trzy ostatnie tematy, mogą być niezapowiedziane),
- sprawdziany, testy, prace klasowe (zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem),
- zadania domowe,
- projekty edukacyjne, referaty, prezentacje,
- udział w dyskusjach, pracy zespołowej, debacie,
- praca na lekcjach.

Zasady oceniania:

- nauczyciel systematycznie ocenia postępy uczniów,
 - oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców,
 - uczeń lub rodzic ma prawo zapoznać się ze sprawdzonymi pracami,
 - w przypadku niesamodzielnej pracy (ściągnięcie, plagiat) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
 - dopuszcza się wpisanie litery „N” jako informacji o braku pracy – po jej oddaniu uczeń otrzymuje ocenę zgodną z wynikiem.
-

V. ZASADY I FORMY POPRAWIANIA OSIĄGNIĘĆ

- **Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę cząstkową** – w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Uczeń, który z przyczyn losowych nie mógł pisać sprawdzianu w wyznaczonym terminie, powinien go napisać w ciągu **2 tygodni** od pierwotnej daty.
- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu **tygodnia** od dnia podania wyników.

- **Uzupełnianie braków oznaczonych jako „N”:**
 - w przypadku kartkówki lub sprawdzianu – w ciągu **2 tygodni**,
 - w przypadku zadania domowego, prezentacji, referatu lub innej formy pracy – w ciągu **1 tygodnia** od dnia wyznaczonego przez nauczyciela.
-

VI. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA (PROPONOWANEJ) OCENY KOŃCOWOROCZNEJ Z EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

1. Możliwość uzyskania wyższej oceny

Uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną z edukacji obywatelskiej niż przewidywana, przystępując do sprawdzianu obejmującego **materiał teoretyczny z całego roku szkolnego oraz ocenę wykonanych działań praktycznych** (projekty, portfolio, działania obywatelskie).

2. Zgłoszenie wniosku

- Uczeń, który chce uzyskać wyższą roczną ocenę, składa wniosek w sekretariacie szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu na podwyższenie oceny.
- We wniosku uczeń wskazuje stopień, który chciałby uzyskać, i uzasadnia swój wniosek.
- W imieniu ucznia niepełnoletniego wniosek mogą złożyć rodzice lub prawni opiekunowie.
- Wniosek należy złożyć **nie później niż 3 dni robocze po określonym w harmonogramie pracy szkoły terminie ustalania przewidywanych ocen rocznych**.
- Dyrektor szkoły przekazuje wniosek nauczycielowi uczącemu edukację obywatelską.

3. Przeprowadzenie sprawdzianu

- Sprawdzian przeprowadza nauczyciel uczący edukację obywatelską, a w przypadku jego nieobecności dyrektor wyznacza zastępstwo.
- Forma sprawdzianu:
 - **teoretyczna** – sprawdzian pisemny, czas trwania do 60 minut;
 - **praktyczna** – ocena wykonanych działań obywatelskich, projektów i portfolio.
- Nauczyciel określi dokładnie, co uczeń ma wykonać, oraz wyznaczy **datę i formę sprawdzenia**.
- Uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauczyciel dostosowuje formę i czas trwania sprawdzianu do ich możliwości.
- Termin i miejsce przeprowadzenia sprawdzianu wyznacza nauczyciel; wychowawca przekazuje te informacje uczniowi i jego rodzicom.
- Sprawdzian musi odbyć się **najpóźniej dzień przed terminem ustalania ocen rocznych**.

4. Ocena końcowa

Po przeprowadzeniu sprawdzianu nauczyciel podejmuje decyzję o wystawieniu **ostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z edukacji obywatelskiej**, uwzględniając

zarówno materiał teoretyczny, jak i wykonane działania praktyczne (projekty, portfolio, działania obywatelskie).

VII. PROGI PROCENTOWE

Przy ocenianiu prac pisemnych obowiązują następujące progi:

- **celujący:** 99 – 100 %
- **bardzo dobry:** 90 – 98 %
- **dobry:** 75 – 89 %
- **dostateczny:** 51 – 74 %
- **dopuszczający:** 40 – 50 %
- **niedostateczny:** 0 – 39 %